

afgjør en Sag, saa finder jeg det urigtigt, naagtet jeg veed, at det i mangfoldige Tilfælde skeer, at saadanne Resolutioner drages ind under Domstolenes Omraade. Man maa gaae een af to Veie, enten sige: det Slags Sager skulle Domstolene afgjøre, eller: det Slags Sager skal Administrationen afgjøre; men at stille Administrationen saaledes under Afhængighed af Domstolene, at det, som den øverste Administration afgjør indenfor Omraadet af den Myndighed, der er tillagt den, drages ind under Domstolene, finder jeg aldeles urigtigt. Det er et usundt og falsk, for Staten undergravende Princip. Vi kunne ikke stille Domstolene op som Eneherkere i Landet, thi der er Andre end dem; der er en Konge, og der er Ministre, og hvad de bestemme, maa ogsaa kunne have en afgjørende og endelig Betydning, — hvad de indenfor Omraadet af deres Myndighed afgjøre, kan og bør ikke drages ind under Domstolene. Hvad vilde den ærede Rigsdagsmand sige, naar der i Loven stod en Bestemmelse om, at hvis Noget var misforstået med Overligningscommissionens Kjendelse, skulde han kunne fordrø den paalignet af Domstolene; det kunde man affurat ligesaagodt forlange; man kunde ligesaagodt sige: maae ikke Domstolene ogsaa udbrede deres besyttende Vinger over den Enkelte ligeoverfor disse Rignings- og Overligningscommissioner; er det ikke Noget, som er givet ved den frie Forsatning, at Enhver maa kunne søge ind under Domstolenes Besyttelse? Men hvad vilde der vel komme ud af, at enhver Skatteansættelse kunde afhængiggjøres af Domstolene? — Vi have mangfoldige Tilfælde, hvor det er bestemt, at det endelig beroer ved den administrative Afgjørelse, og Landet maa prise sig lykkeligt ved, at det er Tilfældet; thi vi vilde ellers vilke os ind i endeløse Processer.

Naar f. Ex. Spørgsmaalet om Fattigforfølgelse ikke beroede ved Ministeriets Afgjørelse, hvilke utallige og forvirkede Processer vilde den ene Commune da ikke ligge og føre med den anden? Nei, det er en billig Afgjørelse, som den øverste Administration i de allerfleste Sager giver. Det kan virkelig ikke nytte, at man udførligt, med pro og contra, Indlæg og Betyngninger af mange Dommere, trækker en saadan

Sag igjennem tre Instantser som Betingelse for at finde Sandheden; det kan blive for dyrt at komme til Sandheden paa den Maade; ikke at tale om, at det i mange Sager netop kan være af den største Vigtighed at faae en hurtig Afgjørelse — og om derfor en administrativ Afgjørelse i et enkelt Tilfælde end ikke skulde være saa ganske nøyagtig, saa er der dog forbundet saa overveiende Fordele med ikke i saadanne Tilfælde at skulle gaae til Domstolene og trække Sagen igjennem alle Instantser lige til Højesteret, inden den kan afgjøres, at jeg maa nedlægge bestemt Indsigelse imod hele den Anstufelse, som den ærede Rigsdagsmand gjorde gjældende. Forpligtelsen, der er opstillet i § 9, er affattet, i temmelig almindelige Udtryk, og netop affattet saaledes, fordi man vil overlade Afgjørelsen til et administrativt Skjøn. Administrationen „skjønner“; den hænger sig ikke i Bogstaven — og det vilde ikke være godt, om den gjorde det. Derfor man vil have det Spørgsmaal om, hvorvidt Vedkommende i det enkelte Tilfælde er forpligtet eller ikke til at meddele de forlangte Dplysninger, afgjort ved Domstolene, saa maatte man affatte Bestemmelsen paa en anden Maade; man maatte da gaae ganske anderledes i Detail og sige: Det er Du forpligtet til; men gaaer man udenfor dette, saa kan Du forlange Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene. Jeg troer imidlertid, at det er langt bedre at lade Bestemmelsen staae saaledes som den i Lovudkastet staaer — i alt Fald for det Første, og see, hvorledes Forholdet vil udvikle sig.

Der er opstillet forskjellige Scalaer, og jeg maa tilstaae, at den, der tiltaler mig meest, er den, der findes opført under Nr. 36, hvori der bestemmes, at 1200 Rd. skulde ansættes med deres fulde Beløb til Skatteindtægt, idet man gaaer ud fra, at de, der have 1200 Rd., danne en Klasse af Borgere, der have en saadan oeko-nomisk Selvstændighed og saadanne Kåar, at de bør bære Skatten af deres hele Indtægt. Jeg troer, at 1200 Rd. ere et meget godt Udtryk for det Beløb, som bør svare fuld Skat, og det stemmer jo forøvrigt ogsaa med den Bestemmelse, der er sat med Hensyn til Valgbarhed til Landstinget, hvorved man siger: Man-